

УДК 781.68:37.013

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-4-25>

Ганна ЦАП

Заслужена артистка України, доцент кафедри естрадного співу, факультету музичного мистецтва, Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв, вулиця Жилинська, 88, м. Київ, Україна, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6584-947X>

Мирослава КОВАЛЬЧУК

Заслужена артистка України, старший викладач кафедри естрадного співу, факультету музичного мистецтва, Київської муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв, вулиця Жилинська, 88, м. Київ, Україна, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0134-4608>

Наталія ЄФИМЕНКО

Заслужений працівник культури, доцент кафедри естрадного співу, факультету музичного мистецтва, Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв, вулиця Жилинська, 88, м. Київ, Україна, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5860-7521>

Бібліографічний опис статті: Цап, Г., Ковальчук, М., Єфименко Н. (2025). Classical crossover як синтетичний стиль і педагогічна модель культурного діалогу в сучасному вокальному мистецтві. *Fine Art and Culture Studies*, 4, 205–211, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-4-25>

CLASSICAL CROSSOVER ЯК СИНТЕТИЧНИЙ СТИЛЬ І ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ КУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В СУЧАСНОМУ ВОКАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

Метою статті є комплексне дослідження феномену *classical crossover* як синтетичного вокального стилю та педагогічної моделі культурного діалогу, зокрема виявлення його художніх, технічних та інтерпретаційних особливостей, а також окреслення можливостей використання цього стилю у професійній підготовці вокалістів. **Методологія.** Дослідження базується на міждисциплінарному підході, що поєднує методи музикознавства, культурології та педагогіки. Використано культурологічний аналіз для розгляду *classical crossover* як феномена постмодерної культури та моделі культурного діалогу; порівняльно-стильовий метод – для виявлення особливостей взаємодії академічної та популярної традиції; історико-хронологічний підхід – для простеження еволюції жанру в контексті глобалізаційних процесів; аналітичний метод – для дослідження виконавських і вокально-технічних аспектів. **Наукова новизна** полягає у розгляді *classical crossover* як синтетичного стилю та педагогічної моделі, що поєднує академічну й популярну вокальну традиції, сприяє формуванню універсальних виконавських компетентностей і міжкультурному діалогу. Уточнено технічні та інтерпретаційні стратегії виконавців, а також визначено потенціал *vocal cross-training* для інтеграції цього стилю у професійну підготовку вокалістів. **Висновки.** *Classical crossover* – знакове явище постмодерної музичної культури, що поєднує академічну й популярну традиції, ґрунтуючись на принципах полістилізму, «відкритого мистецтва» та колажного мислення. Він виконує естетичну, культурно-освітню та маркетингову функції, пропонуючи свідоме переосмислення культурних кодів і розширюючи аудиторію академічної музики. Вокальна гнучкість виконавців, поєднання техніки бельканто з естрадними елементами та концепція *vocal cross-training* формують універсальність і адаптивність артистів. Незважаючи на критику, жанр утвердився як платформа діалогу між «високим» і масовим мистецтвом, а його інтеграція в освітні програми сприятиме розвитку багатожанрової та креативної моделі вокальної підготовки.

Ключові слова: *classical crossover*, полістилізм, *vocal cross-training*, синтез, універсальність виконавця.

Hanna TSAP

Honored Artist of Ukraine, Associate Professor at the Department of Pop Singing, Faculty of Musical Arts, Kyiv Municipal Academy of Pop and Circus Arts, 88 Zhylianska St, Kyiv, Ukraine, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6584-947X>

Myroslava KOVALCHUK

Honored Artist of Ukraine, Senior Lecturer, Department of Pop Singing, Faculty of Musical Arts, Kyiv Municipal Academy of Pop and Circus Arts, 88 Zhylianska St, Kyiv, Ukraine, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0134-4608>

Nataliya YEFYMENKO

Honored Employee of Education, Associate Professor at the Department of Pop Singing, Faculty of Musical Art, Kyiv Municipal Academy of Variety and Circus Arts, 88 Zhylianska St, Kyiv, Ukraine, 01032

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5860-7521>

To cite this article: Tsap, H., Kovalchuk, M., Yefymenko, N. (2025). Classical crossover як syntetychnyi styl i pedahohichna model kulturnoho dialohu v suchasnomu vokalnomy mystetstvi [Classical Crossover as a synthetic style and pedagogical model of cultural dialogue in contemporary vocal art]. *Fine Art and Culture Studies*, 4, 205–211, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-4-25>

CLASSICAL CROSSOVER AS A SYNTHETIC STYLE AND PEDAGOGICAL MODEL OF CULTURAL DIALOGUE IN CONTEMPORARY VOCAL ART

The purpose of this article is to conduct a comprehensive study of the phenomenon of classical crossover as a synthetic vocal style and pedagogical model of cultural dialogue, in particular to identify its artistic, technical and interpretative features, as well as to outline the possibilities of using this style in the professional training of vocalists. **The research methodology.** The study is based on an interdisciplinary approach that combines methods of musicology, cultural studies and pedagogy. Cultural analysis was used to consider classical crossover as a phenomenon of postmodern culture and a model of cultural dialogue; a comparative-stylistic method was used to identify the characteristics of the interaction between academic and popular traditions; a historical-chronological approach was used to trace the evolution of the genre in the context of globalisation processes; an analytical method was used to study the performance and vocal-technical aspects. **The scientific novelty** lies in considering classical crossover as a synthetic style and pedagogical model that combines academic and popular vocal traditions, contributes to the formation of universal performance competencies and intercultural dialogue. The technical and interpretative strategies of performers have been clarified, and the potential of vocal cross-training for integrating this style into the professional training of vocalists has been determined. **Conclusions.** Classical crossover is a landmark phenomenon of postmodern musical culture that combines academic and popular traditions based on the principles of polystylism, 'open art' and collage thinking. It performs aesthetic, cultural-educational and marketing functions, offering a conscious rethinking of cultural codes and expanding the audience for academic music. The vocal flexibility of performers, the combination of bel canto technique with pop elements and the concept of vocal cross-training shape the versatility and adaptability of artists. Despite criticism, the genre has established itself as a platform for dialogue between 'high' and popular art, and its integration into educational programmes will contribute to the development of a multi-genre and creative model of vocal training.

Key words: classical crossover, polystylism, vocal cross-training, synthesis, performer versatility.

Актуальність проблеми. Classical crossover є феноменом, що поєднує у собі елементи академічного й популярного мистецтва, створюючи новий синтетичний простір для взаємодії різних музичних традицій. Цей напрям демонструє, що межі між «високим» та «комерційним» мистецтвом можуть бути подолані шляхом творчого діалогу, у якому поєднуються техніки, репертуар та сценічні манери, характерні для різних культурних середовищ. Зростання популярності classical crossover зумовлює не лише інтерес до його естетичної природи, але й необхідність осмислення його як педагогічної моделі, що формує у вокалістів здатність до багатожанрового виконання та міжкультурної комунікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади та художні особливості classical crossover активно розглядаються як у вітчизняному, так і у зарубіжному музикознавчому дискурсі. У науковій статті І. Бобула (2022) проведено узагальнення специфіки цього стилю у просторі сучасного музичного мистецтва. В дослідженні С. Муравіцької (2021) окреслюється місце classical crossover у сучасному музичному просторі України. В статті Д. Шевченко (2022) пропонується культурологічний аналіз classical crossover як феномену масової культури «третього ряду». В праці В. Яромчука (2017) розглядаються перспективи побутування академічного вокалу в ХХІ столітті. Серед зарубіжних наукових джерел дослідженню

феномену classical crossover присвячено роботу К. Гарвін (2012), у якій створено теоретичний каркас щодо поєднання класичної та популярної музики в умовах ХХІ століття. С.О. Джарвіс (2023) зосереджується в своїй праці на висвітленні еволюції classical crossover, приділяючи увагу постмодерністським тенденціям, полістилізму та колажному принципу композиції. В колективній праці Х. Шафажинської та ін. (2020) аналізується інтеграція музичних традицій у crossover. Окремий напрям досліджень репрезентує дисертація Л. Вілсон (2019), присвячена концепції vocal cross-training, що передбачає багатостильову підготовку вокалістів і є актуальною у контексті педагогічної інтерпретації classical crossover.

Метою статті є комплексне дослідження феномену classical crossover як синтетичного вокального стилю та педагогічної моделі культурного діалогу, зокрема виявлення його художніх, технічних та інтерпретаційних особливостей, а також окреслення можливостей використання цього стилю у професійній підготовці вокалістів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Феномен classical crossover відносно нещодавно сформувався в музичній культурі, проте встиг посісти значне місце серед слухачької аудиторії. «Цей стиль походить від рок-н-ролу, де білі американці часто співали пісні, написані афроамериканськими музикантами, щоб збільшити кількість своїх шанувальників» (Shafazhinskaya et al., 2019, p.1231). Classical crossover поєднує академічний напрям (зокрема оперне й симфонічне мистецтво) з різноманітними жанрами популярної музики, які вирізняються власною манерою інтерпретації, характерними виражальними прийомами, способами формування звуку та навіть специфікою сценічного подання матеріалу. Вітчизняна дослідниця С. Муравіцька позначає classical crossover, як «напрямок, що синтезує здобутки академічного і естрадного (рок, поп, електронна музика) мистецтва» (Муравіцька, 2021, с. 183). Поява classical crossover як окремого музичного стилю є відображенням більш широкої культурної тенденції, що полягає у поєднанні різних мистецьких традицій. Цей принцип комбінування ознак самостійних та незалежних, одна від іншої сфер, дозволяє створити новітні музичні феномени.

Classical crossover сформувався на тлі глобалізаційних процесів та активізації міжкультурного діалогу, ставши інструментом, що здатний одночасно зберігати здобутки класики й відкривати її новим слухачам. Стилістичний простір classical crossover, який поєднує елементи оперної вокальної техніки, інтерпретації популярних арій та пісень та ідіоми естрадної музики, не може бути зведений до поверхневого змішування стилів. Це свідомий художній вибір, за якого вокалісти та продюсери використовують естетичні коди, більш ніж однієї традиції, для генерації творів, здатних резонувати з аудиторією, перетинаючи межі різних поколінь та культур. Classical crossover у сучасному музикознавчому дискурсі варто розглядати як синтез, що виріс на постмодерністській основі полістилізму та концепції «відкритого мистецтва». Стейсі Олів Джарвіс зазначає про це: «Термін «полістилізм»... позначає композиційну техніку, засновану на свідомому поєднанні контрастних і часом конфліктних стилістичних елементів у межах одного твору» (Jarvis, 2023, p.71). Важливим результатом художнього розвитку постмодерної епохи є концепція «відкритого мистецтва», яка поєднує елементи як «високої», так і «низової» культури, досягаючи стилістичної різноманітності шляхом синтезу прийомів традиційного академічного та популярного мистецтва. Невід'ємною характерною рисою стилю, породженого в добу постмодернізму, є використання принципу цитування, поширення різножанрового матеріалу та колажного принципу побудови музичної композиції. «Ця тенденція є типовою для різних сфер сучасного мистецтва, зокрема класичної музики, кіно, живопису та літературних жанрів» (Jarvis, 2023, p.85).

На відміну від традиційної академічної сцени, crossover орієнтований на широку репертуарну базу, адже його виконавці адаптують класичні твори під сучасні форми подачі, застосовуючи інтонаційно вільніший вокал, запозичуючи ритмічні, гармонічні та темброві моделі з джазу, року, соулу чи етно. Це дозволяє створювати концертні формати, де «високе» і «масове» мистецтво не протиставляються, а взаємодіють. Отже, classical crossover розглядається як явище, що охоплює як популяризацію академічної музики, так і взаємодію між різними музичними

традиціями. Йдеться не лише про адаптацію класичних творів у форматі, доступному ширшій аудиторії, але й про спільні проекти артистів, які працюють у різних стилях. Як зазначає І. Бобул, «це також може стосуватися співтворчості між виконавцями класичної та популярної музики» (Бобул, 2022, с. 126). У цьому контексті особливе місце займають проекти, де елементи опери чи симфонічної музики поєднуються з жанрами поп- і рок-культури, створюючи нові художні форми та способи комунікації з публікою.

Науковий інтерес до цієї галузі зріс паралельно зі збільшенням популярності виконавців *classical crossover*. Водночас спостерігалась як негативна, так і позитивна оцінка стилю. Противниками *classical crossover* виступали критики, які підкреслювали, що відбувається «спрощення» академічної музики, яке породжує комерціалізовані адаптації високої культури. Проте згодом виникла й протилежна точка зору, згідно якої наголошувалось, що мета виконавців зовсім інша. «Виконавці *classical crossover* часто стикаються зі звинуваченнями у спрощенні класичної музики... Проте артисти цього жанру переслідують інші цілі, ніж оперні співаки, й демонструють власні виконавські техніки» (Garvin, 2012, р. 5). Представляючи класичний матеріал у доступних форматах або переосмислюючи популярні пісні крізь призму класичної техніки, артисти беруть участь у процесі, який не тільки відповідає очікуванням аудиторії, але й переформатовує культурну цінність «вихідних» елементів. «Сьогодні активна, динамічна, швидкозмінна сучасна масова музика не тільки відіграє важливу роль у житті людства, але й служить незамінним засобом регулювання емоційного стану та інтелектуального, духовного і творчого самовираження людини. Класична музика завжди була і залишається джерелом естетичних вражень з високою художньою цінністю. Незважаючи на перевагу інтересу слухачів до розважальної культури, академічна музика продовжує розвиватися і проникати в маси завдяки відомим творам і «модернізації»» (Shafazhinskaya et al., 2019, р.1232).

Якщо проаналізувати ті характеристики, що притаманні для *classical crossover* виконавців, то найбільш виразним є використання артистами техніки бельканто, яка поєднується

із застосуванням мікрофонів та звукопідсилювальної апаратури, що характерне для популярних жанрів естрадної музики. Поширеним явищем є створення дуетних номерів, де один вокаліст співає у академічній манері співу, а інший – у естрадній. Також можливі варіанти, коли один співак демонструє тембральну універсальність та спроможність використовувати різні вокальні манери. Результатом є гібридні форми, що пропонують модель музичної практики, яка є відкритою та діалогічною за своєю природою. У *classical crossover* важливим є не лише змішання жанрових ознак, а й гнучкість у підходах до вокальної техніки. Цей стиль передбачає відмову від жорсткої прив'язаності до одного методу чи школи, натомість пропонуючи адаптивне поєднання різних технічних прийомів, здатних забезпечити потрібний художній ефект у конкретному творі. Саме тому, як зазначає І. Бобул, «Вокальна техніка кросоверу не обмежується абсолютним чи винятковим дотриманням принципів, які відстоювала традиційна школа *belcanto* або будь-який інший заздалегідь встановлений метод чи техніка (Бобул, 2022, с. 126).

Окрім естетичної та культурно-освітньої функції, *classical crossover* має й виразну маркетингову складову, що сприяє його популярності у глобальному культурному просторі. Поєднання художньої глибини академічної музики з привабливими для масової аудиторії формами подачі дозволяє створювати продукт, здатний водночас задовольнити мистецькі запити та відповідати законам шоу-бізнесу. Недарма Д. Шевченко зауважує: «Кросовер – це трансформація опери в гламур, це злиття емоційними почуттів класичної музики з маркетингом та звуковим світом поп-музики. Цілком очевидний та очікуваний результат даного злиття: максимально велика аудиторія та кар'єрне зростання виконавців, продюсерів і режисерів» (Шевченко, 2022, с. 124). Важливою ознакою культурного діалогу, що відбувається у рамках *crossover*, є поєднання звукової та візуальної складових, яке наближає академічний репертуар до масового слухача. Вражаючи виступи посилюються супроводом світлових та мультимедійних ефектів. Така видовищність, доповнена маркетинговими стратегіями, перетворює концерт на синтетичний мистецький проект, що водночас функціонує як культурний

міст між елітарною традицією та популярною культурою.

Визначальним механізмом еволюції жанру кросовер стала реінтерпретація, яка постає не просто стилізацією чи цитуванням, а переосмисленням культурних кодів, що формує нові смисли у знайомому матеріалі: «Реінтерпретація передбачає переосмислення традиції... слугуючи ключем для розвитку всіх форм мистецтва» (Jarvis, 2023, p.73). Даний стиль відіграє не лише розважальну чи комерційну місію, але й сприяє пізнанню, осмисленню світу крізь призму високих духовних цінностей мистецтва, реалізуючи їх через естетичну та когнітивну функції.

У контексті музично-освітньої практики феномен *classical crossover* набуває особливого значення як інструмент формування виконавської гнучкості та адаптивності майбутніх фахівців. Поєднання елементів академічного та популярного вокалу створює сприятливе підґрунтя для розвитку універсальних навичок – від опанування широкого діапазону технік до вміння стилістично коректно інтегрувати різномірний музичний матеріал у цілісну інтерпретацію. Завдяки синтетичній природі жанру, робота з таким репертуаром дозволяє долати межі традиційної спеціалізації, що особливо важливо в умовах швидких культурних трансформацій і зростаючих вимог до багатопрофільності виконавця. Для вокальної педагогіки цей стиль відкриває можливість готувати універсальних виконавців, що здатні працювати з різними стилями без чіткого розмежування технік, адаптуючись до динамічних змін сучасного соціуму. «Завдяки високому освітньому, педагогічному та розвиваючому потенціалу композицій у стилі кросовер та водночас естетичній привабливості цієї музики для молоді, доцільно використовувати матеріал цих композицій у процесі професійної підготовки виконавців-вокалістів, викладачів музики, працівників соціально-культурної сфери. Звернення до репертуару кросовер-музики видається перспективним у рамках проблеми залучення нового покоління до світу класичної музики» (Shafazhinskaya et al., 2019, p. 1233).

У такий спосіб *classical crossover* стає моделлю інтергенераційного та інтеркультурного діалогу, зменшуючи дистанцію між мистецькими смаками різних вікових груп та

створюючи платформу для зустрічі традицій і сучасності. Як слушно зауважує Яромчук, «*Classical crossover* є певним дороговказом для подальшого розвитку співацької манери. Адже величезний розрив між композитором, виконавцем та слухачем, який відбувся у результаті значного розвитку технік композиції у ХХ столітті, сприяв втраті інтересу аудиторії, а отже, й можливих потенційних співаків. Виникнення ж даного напрямку хоча й не може претендувати на тотальне новаторство, є певною нішею, в рамках якої можна залучити слухача й до надбань академічного мистецтва» (Яромчук, 2017, с. 167).

Наразі можна спостерігати появу нових методик виховання співаків, яка базується на формуванні їх універсальності. Лара Вілсон описує концепцію *vocal cross-training*, яка передбачає систематичне освоєння кількох стилів одночасно, що дає змогу співакові стати більш гнучким і конкурентоспроможним на глобальному ринку. «Час визнати, що студентів можна навчати кільком стилям без шкоди для голосу, роблячи їх більш гнучкими та конкурентоспроможними виконавцями. Ключем є функціональність і гнучкість, здобуті завдяки правильним методам крос-тренінгу» (Wilson, 2019, p.V). Авторка аргументує, що можливості для класичних співаків суттєво звужуються, і універсальна підготовка стає необхідністю, а не факультативом. Вілсон наводить статистику, що лише 4,5% ринку живих виступів становить класична музика, тоді як 95,5% – це сучасна комерційна музика. «Можливості для класичних співаків скорочуються... Збільшення набору до музичних шкіл і підготовка студентів до заробітку можливі лише шляхом зміни традиційного мислення» (Wilson, 2019, p.5). Впровадження підходів *vocal cross-training* у навчальні програми могло б сприяти інтеграції *classical crossover* у систему формальної освіти, допомагаючи долати скептицизм у консерваторіях і визнаючи мистецьку та педагогічну цінність роботи з багатожанровим репертуаром. Це також відкриває шлях до міжкультурного діалогу, що є одним із ключових культурних вимірів сучасного вокального мистецтва.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Феномен *classical crossover* є знаковим явищем постмодерної музичної культури, що виник на перетині академічних і популярних

традицій, поєднуючи естетику «високого» мистецтва з доступними для масової аудиторії формами подачі. Його художня сутність базується на принципах полістилізму, «відкритого мистецтва», цитування та колажного мислення, що дає змогу створювати інноваційні музичні форми. У творчій практиці classical crossover не обмежується формальним змішуванням стилів, а пропонує свідоме переосмислення культурних кодів, спрямоване на розширення аудиторії та популяризацію академічної музики. Цей жанр виконує одночасно естетичну, культурно-освітню та маркетингову функції, формуючи синтетичні концертні формати, де взаємодіють звукові та візуальні складові, а академічний репертуар набуває нових комунікативних можливостей.

Важливою характеристикою стилю є вокальна гнучкість виконавців, які поєднують

техніку бельканто з інтонаційною свободою та елементами естрадного співу, адаптуючи класичний матеріал до сучасних ритмічних, гармонічних і тембрових моделей. Розвиток classical crossover сприяв утвердженню концепції vocal cross-training (Л. Вілсон), яка передбачає підготовку універсальних вокалістів, здатних працювати у різних жанрах та відповідати динамічним змінам культурного середовища. Попри критику щодо «спрощення» академічної музики, classical crossover утвердився як форма діалогу, що долає бар'єри між елітарними й популярними форматами, стимулюючи оновлення концертних практик і розширення аудиторії. Його інтеграція в музично-освітні програми може сприяти формуванню нової моделі вокальної освіти, орієнтованої на багатожанровість, адаптивність та креативність майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бобул І. В. Класичний кросовер у просторі сучасного мистецтва. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2022. № 1. С. 123-129.
2. Муравіцька С. С. Класичний кросовер у сучасному музичному просторі України. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. 2021. Вип. 39. С. 179-183
3. Шевченко Д. «Класичний кросовер» як явище мас-культури «третього ряду». *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 2022. Випуск 42. С. 120-125.
4. Яромчук В. Перспективи побутування академічного вокалу на початку XXI століття. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство*. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2017. № 2 (вип. 36). С. 164–168.
5. Garvin K. E. The Crossover Conflict. Creating a Framework for Combining Classical and Popular Music in the 21st Century. Master's thesis in Arts Management, American University, USA, 2012. 56 p.
6. Jarvis S. O. Classical Crossover: Evolution and Manifestations. *Echo de la Recherche*, 2023, № 1. 69–86.
7. Shafazhinskaya N., Kats M., Smirnov A., Ovsyannikova, V., Kruglova, M. Integration of traditions in crossover music as a way to bridge the intergenerational gap. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 2020. 7. 1230-1234. 10.18510/hssr.2019.76174.
8. Wilson, L. C. Bel Canto to Punk and Back: Lessons for the Vocal Cross-Training Singer and Teacher. Doctoral dissertation. University of South Carolina, 2019. 144 p.

REFERENCES:

1. Bobul, I. V. (2022). Klasychnyi krossover u prostori suchasnoho muzychnoho mystetstva [Classic crossword in the space of contemporary music art]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv: naukovyi zhurnal*, 1, 123–129 [in Ukrainian].
2. Muravitska, S. S. (2021). Klasychnyi krossover u suchasnomu muzychnomu prostori Ukrainy [Classical crossover in the modern musical space of Ukraine]. *Mystetstvovnavchi zapysky: zbirnyk naukovykh prats*, 39, 179–183 [in Ukrainian].
3. Shevchenko, D. (2022). “Klasychnyi krossover” yak yavyshche mas-kultury “tretoho riadu” [“Classical crossover» as a mass-culture phenomenon of the «third range»]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku*, 42, 120–125 [in Ukrainian].
4. Yaromchuk, V. (2017). Perspektyvy pobutuvannia akademichnoho vokalu na pochatku XXI stolittia [Prospects for the existence of academic vocals at the beginning of the 21st century]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Mystetstvovnavstvo*, 2(36), 164–168 [in Ukrainian].
5. Garvin, K. E. (2012). The crossover conflict: Creating a framework for combining classical and popular music in the 21st century (Master's thesis in Arts Management). American University, USA.

6. Jarvis, S. O. (2023). Classical crossover: Evolution and manifestations. *Echo de la Recherche*, 1, 69–86.
7. Shafazhinskaya, N., Kats, M., Smirnov, A., Ovsyannikova, V., & Kruglova, M. (2020). Integration of traditions in crossover music as a way to bridge the intergenerational gap. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 7, 1230–1234. <https://doi.org/10.18510/hssr.2019.76174>
8. Wilson, L. C. (2019). *Bel canto to punk and back: Lessons for the vocal cross-training singer and teacher* (Doctoral dissertation). University of South Carolina.

Дата першого надходження рукопису до видання: 11.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 04.09.2025

Дата публікації: 07.11.2025